

УДК 630*502.7

О.І. ПИЛИПЕНКО, В.М. МАЛЮГА, С.М. ДУДАРЕЦЬ

ЮХНОВСЬКИЙ ВАСИЛЬ ЮРІЙОВИЧ: ПОКЛИКАННЯ БУТИ ЛІСІВНИКОМ, УЧЕНИМ, ПЕДАГОГОМ (З НАГОДИ 60-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ)

Василь Юрійович ЮХНОВСЬКИЙ – дійсний член Лісівничої академії наук України, член Президії ЛАН України, завідувач кафедри лісової меліорації і оптимізації лісоаграрних ландшафтів Національного університету біоресурсів і природокористування України, доктор сільськогосподарських наук, професор.

За роки трудової діяльності доробок вченого становить більше 170 наукових і навчально-методичних праць, зокрема три монографії, три підручники, два навчальних посібники, понад 140 наукових статей, 30 науково-методичних праць, три патенти, сім державних стандартів та інструктивних матеріалів.

Наукові дослідження В.Ю. Юхновського пов'язані з оптимізацією лісоаграрних ландшафтів. Вчений розробив уніфіковану структурну схему лісоаграрного ландшафту, важливе місце в якій належить системі захисних лісових насаджень, обґрунтував агролісомеліоративні параметри та критерії оптимальності лісоаграрних ландшафтів.

Юхновський Василь Юрійович народився 4 січня 1954 р. у селянській родині у с. Верещаки Ланівецького району Тернопільської області. У період 1968-1972 рр. навчався у Великоанадольському лісовому технікумі, де з відзнакою отримав кваліфікацію “технік-лісовод”. Вищу освіту здобув у 1979 р. після закінчення з відзнакою лісогосподарського факультету Української сільськогосподарської академії (УСГА), нині – Національний університет біоресурсів і природокористування України (НУБіП України, м. Київ) за спеціальністю “Лісове господарство”. Під час навчання виконав норматив майстра спорту СРСР із міжнародних шашок (1976), ставши призером першості Центральної ради «Колос» Української РСР.

Після закінчення факультету Василь Юрійович розпочинав свою наукову діяльність на посаді стажиста-дослідника кафедри лісової таксації УСГА, де досліджував таксаційні характеристики полезахисних лісових смуг. У 1981 р. його було переведено на посаду асистента кафедри лісової та гідротехнічної меліорації, з якою пов'язана вся його подальша науково-педагогічна діяльність. За результатами проведених наукових досліджень у 1987 р. він успішно захистив кандидатську дисертацію на тему “Строение, рост и продуктивность полезащитных лесных полос дуба Лесостепи и северной

Степи УССР” за спеціальністю 06.03.02 – “Лісовпорядкування та лісова таксація” і здобув свій перший науковий ступінь кандидата сільськогосподарських наук.

Подальші наукові дослідження В.Ю. Юхновського пов'язані з оптимізацією лісоаграрних ландшафтів, що було втілено у захисті докторської дисертації “Наукові основи оптимізації лісоаграрних ландшафтів рівнинної частини України” (2003). За результатами захисту дисертації він здобув ступінь доктора сільськогосподарських наук за спеціальностями 06.03.01 – Лісові культури та фітомеліорація і 06.03.02 – Лісовпорядкування і лісова таксація. Після захисту очолив кафедру лісової меліорації. Вчене звання

професора цієї ж кафедри В.Ю. Юхновський здобув у 2005 році.

Під час здійснення наукових досліджень професор В.Ю. Юхновський розробив уніфіковану структурну схему лісоаграрного ландшафту, важливе місце в якій належить системі захисних лісових насаджень, обґрунтував агролісомеліоративні параметри та критерії оптимальності лісоаграрних ландшафтів, що знайшло своє відображення в опублікованій монографії „Лісоаграрні ландшафти рівнинної України: оптимізація, нормативи, екологічні аспекти”.

Для ознайомлення з міжнародним досвідом захисного лісорозведення він неодноразово проходив стажування у провідних закордонних наукових і

навчальних закладах: Університеті Пурдю, США (1993); Айовському державному університеті, США (2001); Міжнародному інституті прикладного системного аналізу, Австрія (1996).

Під керівництвом цього талановитого вченого виконувалися та успішно завершені держбюджетні наукові теми: “Розробити теоретичні і технологічні основи оптимізації системи лісових насаджень для зональних лісоаграрних ландшафтів” (2003-2008); “Оптимізувати просторово-параметричну структуру захисних лісових насаджень лісоаграрних ландшафтів як складової Національної екологічної мережі” (2010-2012).

Упродовж 2006-2010 рр. професор В.Ю. Юхновський працював на посаді директора НДІ лісівництва та декоративного садівництва НУБіП України. На цьому напрямку роботи він ефективно спрямовував дослідження з лісівництва, садово-паркового господарства, технологій деревообробки.

Із 2010 р. організаційна та науково-педагогічна діяльність вченого безпосередньо пов'язана із кафедрою лісової меліорації і оптимізації лісоаграрних ландшафтів, яку він очолює дотепер. Під керівництвом Василя Юрійовича набула подальшого розвитку творча робота у різнопланових напрямках лісомеліоративних досліджень, що позначилося на збільшенні числа аспірантів та розширенні їх наукових інтересів. Поряд з цим, розпочалося активне оновлення навчально-методичного забезпечення дисциплін, поліпшення матеріально-технічної бази кафедри.

Педагогічна діяльність В.Ю. Юхновського знаходить своє відображення у підготовці фахівців за напрямом “Лісове і садово-паркове господарство” (освітньо-кваліфікаційний рівень “Бакалавр”) за спеціальністю “Лісове господарство” (освітньо-кваліфікаційний рівень “Магістр”). Він викладає низку навчальних дисциплін меліоративного профілю: “Лісова меліорація”, “Гідротехнічна меліорація”, “Оптимізація лісоаграрних ландшафтів”, “Захисні лісові насадження на шляхах транспорту”, “Агролісомеліоративний моніторинг”. Науково-педагогічний стаж роботи професора В.Ю. Юхновського становить 33 роки.

Тепер наукові інтереси вченого пов'язані з вирішенням питань оптимізації лісоаграрних ландшафтів, розроблення нормативно-довідкових даних для таксації та впорядкування лісомеліоративних насаджень, досліджень біологічної продуктивності лісоаграрних екологічних систем.

За роки своєї діяльності В.Ю. Юхновський видав багато наукової, науково-популярної та навчально-методичної літератури. Вагомим науковим доробком є близько 170 наукових і навчально-методичних праць, зокрема три монографії, три підручники, два навчальних посібники, понад 140 наукових статей, 30 науково-методичних праць, три патенти, сім державних стандартів та інструктивних матеріалів.

Професор В.Ю. Юхновський з 2005 р. здійснює ефективне керівництво аспірантурою. Під його керівництвом захищено шість кандидатських і одна докторська дисертації:

1. Гаркава О.М. Фітомеліоративні особливості та урбоекологічний потенціал зелених насаджень

м. Києва : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. наук : спец. 06.03.01 – “Лісові культури та фітомеліорація” / О.М. Гаркава. – К., 2009. – 20 с.

2. Поліщук О.П. Лісівничо-меліоративна ефективність поєднання лісових смуг різних конструкцій, сформованих рубками догляду в умовах Київської височинної області : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. наук : спец. 06.03.01 – “Лісові культури та фітомеліорація” / О.П. Поліщук. – К., 2009. – 20 с.

3. Ходаш А.М. Надземна фітомаса дуба звичайного у поєднаннях лісових смуг Східного Полісся і Центрального Лісостепу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. наук : спец. 06.03.02 – “Лісовпорядкування та лісова таксація” / А.М. Ходаш. – К., 2010. – 20 с.

4. Хрик В.М. Протирозійні властивості соснових насаджень на яружно-балкових системах центральної частини Придніпровського Правобережного Лісостепу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. наук : спец. 06.03.01 – “Лісові культури та фітомеліорація” / В.М. Хрик. – К., 2011. – 22 с.

5. Гладун Г.Б. Лісомеліоративне забезпечення екологічної компоненти сталого розвитку рівнинних агроландшафтів України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора с.-г. наук : спец. 06.03.01 – “Лісові культури та фітомеліорація” / Г.Б. Гладун. – К., 2012. – 41 с.

6. Павлішина О.М. Лісівничо-меліоративна ефективність захисних лісових насаджень північної частини Південно-Західної залізниці : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. наук : спец. 06.03.01 – “Лісові культури та фітомеліорація” / О.М. Павлішина. – К., 2012. – 20 с.

7. Яковишин В.М. Протирозійна стійкість буково-ялицевих екосистем Буковинського Передкарпаття : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. с.-г. наук : спец. 06.03.01 – “Лісові культури та фітомеліорація” / В.М. Яковишин. – К., 2013. – 22 с.

Професор В.Ю. Юхновський є дійсним членом Лісівничої академії наук України, членом Президії ЛАН України, а також членом спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій в НУБіП України за спеціальністю 06.03.02 – Лісовпорядкування та лісова таксація. Вільно володіє російською та англійською мовами.

За сумлінну багаторічну працю Василь Юрійович удостоєний низки урядових нагород, серед яких: іменний годинник Голови Державного комітету лісового господарства України (2004), почесне звання “Відмінник аграрної освіти і науки” (2008), відзнака “Знак Пошани” Міністерства аграрної політики України (2010). Він також нагороджений багатьма почесними грамотами та відзнаками, зокрема – Почесною грамотою ректора НУБіП України “За особливі заслуги” (2004).

Для науковця вік 60 років – це вік інтелектуальної зрілості, коли людина вже відбулася і має ще велике майбутнє: поле і час для творчої діяльності і подальшого злету таланту. У Василя Юрійовича – велике натхненне творче майбутнє.

Професор В.Ю. Юхновський входить до передового визнаного загону науковців-лісівників нашої

держави. Василь Юрійович – сучасний доктор наук і професор, пройшов тривале стажування і підвищення кваліфікації у двох університетах США та Міжнародному інституті прикладного системного аналізу (Австрія), досконало і творчо володіє комп'ютерними технологіями і мовою міжнародного спілкування – англійською.

Нині професор, академік Василь Юрійович Юхновський повний сил і творчої енергії. Він передає свій багатий науково-педагогічний і життєвий досвід молодому поколінню співробітників і студентів лісогосподарського факультету.

Як зразковий сім'янин Василь Юрійович виховав двох синів, які з відзнакою закінчили Національний університет імені Тараса Шевченка, аспірантуру, успішно захистили дисертації і здобули наукові ступені. У таких же родинних традиціях він старається виховувати і своїх онуків.

З нагоди ювілею бажаємо професору В.Ю. Юхновському здоров'я, родинного щастя, подальших творчих сил та енергії і завжди залишатись такою ж чуйною, порядною і доброзичливою особистістю. Бажаємо йому і надалі готувати надійні фахові кадри для лісогосподарської галузі.

А.И. Пилипенко, В.Н. Малюга, С.Н. Дударец

**ЮХНОВСКИЙ ВАСИЛИЙ ЮРЬЕВИЧ:
ПРИЗВАНИЕ БЫТЬ ЛЕСОВОДОМ, УЧЕНЫМ,
ПЕДАГОГОМ (ПО СЛУЧАЮ 60-ЛЕТИЯ
СО ДНЯ РОЖДЕНИЯ)**

Василий Юрьевич Юхновский – действительный член Лесной академии наук Украины, член Президиума ЛАН Украины, заведующий кафедры лесной мелиорации и оптимизации лесоаграрных ландшафтов Национального университета биоресурсов и природопользования Украины, доктор сельскохозяйственных наук, профессор.

За годы трудовой деятельности наследие ученого составляет более 170 научных и учебно-методиче-

ских работ, в т.ч. три монографии, три учебника, два учебных пособия, более 140 научных статей, 30 научно-методических работ, три патента, семь государственных стандартов и инструктивных материалов.

Научные исследования В.Ю. Юхновского связаны с оптимизацией лесоаграрных ландшафтов Украины. Ученым разработана унифицированная структурная схема лесоаграрных ландшафта, важное место в которой принадлежит системе защитных лесных насаждений, обоснованы агролесомелиоративные параметры и критерии оптимальности лесоаграрных ландшафтов.

O. Pylypenko, V. Maluga, S. Dudarets

**VASILII Y. YUKHNOVSKIY: CALL TO BE
A FORESTER, SCIENTIST AND TEACHER
(ON THE OCCASION OF THE 60TH
ANNIVERSARY OF THE BIRTHDAY)**

Vasiliy Y. Yukhnovskiy – Member of the Forest Academy of Sciences of Ukraine, member of the Presidium of the FAS Ukraine, Head of the Department of Agroforestry and Optimization of Forest Agricultural Landscapes of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Doctor of Agricultural Sciences, Professor.

During the years of work of the scientist published more than 170 scientific and educational publications, including three monographs, three handbooks, two textbooks, more than 140 scientific articles, 30 scientific and methodical papers, developed three patents, seven state standards and guidance materials.

The studies of V. Yukhnovskiy are concerning with the issues of Ukrainian forest agricultural landscape optimization. Scientist has developed a unified block diagram of forest agricultural landscape, in which an important place belongs to the system of protective forest plantations, agroforestry, justified parameters and criteria of forest agricultural landscapes optimality.